

Aleksis K

Lama

Nyt se on taas tullut.

Lama. Toissapäivänä. Sitä alkoi ripehtiä jo iltapäivällä, ja iltaan mennessä koko maa oli laman kourissa. Taas se pääsi meidät yllättämään, aivan kuin talvi joka vuosi.

On tietysti helppo olla jälkivivissä, mutta tosiasiallisesti selvät laman merkit ovat leijuneet ilmassa jo pitkään. Niitä vain ei ole ymmärretty, koska edellisestä lamasta on niin kauan, että sen jälkeen on mm. Sam Inkisen ehtinyt syntyä, varttua ajokortti-ikään ja kerätä röykkiöittäin maksamattomia sakkolappuja.

Inkisen lisäksi toinen selvä laman merkki on näkynyt pankeissa. Olemme luulleet niitä itsekkäiksi rohmuiksi tajuamatta ollenkaan, että tosiasiallisesti ne ovat yrittäneet hienotunteisesti varoittaa meitä lamasta. Itse ne ovat tienneet totuuden jo pitkään, sillä sieltähän raha ensinnä loppuu, missä sitä on.

Niinikään postit ovat oireilleet uhkaavasti. Kansalaisilla ei ole ollut varaa kirjoitella kirjeitä, eikä postitoimistoille ole riittänyt töitä. Eilen iltapäivällähän työt sitten loppuivat kokonaan, ja postit pantiin kiinni.

Ennusteen mukaan lama vain syvenee nykyisestään. Jo pyhäinpäivän tienoilla suljetaan viisi kuudesosaa pankeista. Laumoittain pankinjohtajia kiertelee pitkin routaisia viertoteitä kerjäämässä vakuuksia satunnaisilta vastaan tulijoilta ja aukomassa veräjiä matkustavaisille palvelumaksuja ronkkuen.

Jouluun mennessä Helsingin

arvopaperipörssi muutetaan köyhäinhoitolaksi, jossa entisille meklareille tarjoillaan klimppisoppaa niin kauan kuin sitä riittää. Keväällä Venäjältä tuodaan hätäapuna paleltuneita perunoita. Peter Frckman, Pentti Kouri, Taito Tuunanen ja kumppanit polttelevat lämpimikseen taskuun jääneitä miljoonia, joilla ei pysty mitään ostamaan kun ei ole enää mitään tarjolla.

Mustassa pörssissä leivänkannikasta tarjotaan videokameraa ja leipäkonetta ja silakasta bemaaria, mutta kauppoja ei synny, koska sähkö on lopussa eikä bensasta tietoakaan. Joukoittain suomalaisia pyrkii talouspakolaisiksi Vietnamiin, mutta siellä heitä heitellään polttopulloilla.

Oikeastaan ainoa myönteinen puoli lamassa on se, että se jälleen kerran yhdistää kansan, kuten kovat ajat yleensäkin. Työmarkkinoilla saavutetaan ennenkuulumaton sovinto, johon sekä työnantajat että työntekijät ovat tyytyväisiä: SAK:n puheenjohtaja Lauri Ihalainen vaatii solidaarista palkkapolitiikkaa, ja se toteutetaan Teollisuuden keskusliiton pomon Timo Relanderin mallin mukaan tiputtamalla kaikkien palkka puoleen.

Siihen lama sitten loppuukin. Riihikuivaa rahaa alkaa taas jäädä varastoon. Se sijoitetaan poikkeuksellisen edullisiin optioihin ja joukkovelkakirjoihin, joiden arvo huikeasti kohoaa. Pian taas maa on kukkuroillaan rikkaita suomalaisia, jotka tyytyväisinä ostavat muovikorteillaan ennennäkemättömät määrät viihde-elektroniikkaa.